

BREZPLAČNI

izobraževalni tečaji in tabori za učenje digitalnih kompetenc

6-15 in 16-29 let

Poročilo medijskih objav

Pripravljeno: **01.06.2026**

Pojavnost:

Ključne besede v poročilu:

BOŠTJAN UDOVIČ	1
ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	1
STANOVANJSKI ZAKON	2
NEPREMIČNINSKI POSREDNIK	1
POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	3
ENERGETSKA IZKAZNICA	1
NAJEMNA STANOVANJA	2
NEPREMIČNINSKA AGENCIJA	1
CENE NEPREMIČNIN	1
UPRAVLJANJE VEČSTANOVANJSKIH STAVB	1
ETAŽNA LASTNINA	3

Pregled objav

29. 05. 2026	https://www.zurnal24.si/	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Je kje meja? 650 € za garsonjero, a brez tuširanja, kuhanja in obiskov ponoči		
Vsebina:	Pomanjkanje stanovanj in visoke najemnine v Ljubljani najemnike vse pogosteje postavljajo v podrejen položaj. Bralec Žurnala24 je ob ogledu stanovanja naletel na pogoje, ki jih strokovnjaki označujejo za vprašljive.		
Avtor:	Ksenja Žnidaršič		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	BOŠTJAN UDOVIČ, ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI, STANOVANJSKI ZAKON,		
29. 05. 2026	https://siol.net/	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Kupoprodajna pogodba: kako se pravno zaščititi pri nakupu ali prodaji?		
Vsebina:	Kupoprodajna pogodba je eden najpogostejših pravnih dokumentov, s katerim se srečamo v vsakdanjem življenju – pa naj gre za nakup avtomobila, stanovanja ali kmetijskega zemljišča. Kljub temu mnogi Slovenci podpišejo pogodbo, ne da bi vedeli, kaj pravzaprav podpisujejo in kakšne so njihove pravice, če		
Avtor:			
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	ENERGETSKA IZKAZNICA		
29. 05. 2026	Jeseniške novice	Stran/Termin: 2	SLOVENIJA
Naslov:	Stanovanje za zdravnika		
Vsebina:	Občina Jesenice bo eno od neprofitnih stanovanj namenila Zdravstvenemu domu Jesenice za dva zdravnika, ki prihajata iz tujine.		
Avtor:	Urška Peternel		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	NAJEMNA STANOVANJA		
29. 05. 2026	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	V trgovini in storitvenih dejavnostih se nadaljuje rast prodaje		
Vsebina:	Marca se je obseg prodaje povečal tako v trgovini kot storitvenih dejavnostih, ugotavlja državni statistični urad. Skupno je bil glede na februar večji za 1,9 odstotka, od tega v trgovini za 3,5 odstotka, v storitvenih dejavnostih pa minimalno, za 0,4 odstotka. Obseg prodaje se je v trgovini in storitvah povečal tudi		
Avtor:	uk/mrn		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
30. 05. 2026	TV Slovenija 1	Stran/Termin: 19:15:00	SLOVENIJA
Naslov:	Študentske težave z iskanjem stanovanj in nova aplikacija za pomoč		
Vsebina:	Študenti v Ljubljani se soočajo s pomanjkanjem študentskih ležišč, kar jih sili k iskanju dražjih zasebnih sob. Nova spletna stran domko.si, ki se osredotoča na varnost, je bila ustvarjena za pomoč pri iskanju stanovanj. Študenta iz Bosne in Hercegovine sta naletela na nenavadne pogoje najema. Da bi se izognili		
Avtor:	Ines Kočar		
Žanr:	DIALOGIZIRANO POROČILO		
Gesla:	NEPREMIČNINSKA AGENCIJA		
30. 05. 2026	Delo	Stran/Termin: 5	SLOVENIJA
Naslov:	Prodaja Don Dona povečala dobiček gospodarstva		
Vsebina:	Lansko poslovanje Kaj je v ozadju visoke rasti neto čistega dobička slovenskih podjetij		
Avtor:	Nejc Gole		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
30. 05. 2026	TV Slovenija 1	Stran/Termin: 19:15:00	SLOVENIJA
Naslov:	Modularne hiške kot rešitev za visoke cene nepremičnin		
Vsebina:	V Sloveniji so cene nepremičnin zelo visoke, kar mnoge spodbuja k iskanju alternativ, kot so modularne hiške. Te hiške, ki niso mobilne ali kontejnerske, ponujajo primerljivo kakovost z montažnimi hišami. Modularne hiške so narejene iz lesa, dosegajo nizkoenergijski standard in so v celoti opremljene. Cena na		
Avtor:	Darja Zupan		
Žanr:	DIALOGIZIRANO POROČILO		
Gesla:	CENE NEPREMIČNIN		

1. 06. 2026	Svet 24	Stran/Termin: 8	SLOVENIJA
Naslov:	»Če ne vplačujem v rezervni skald, se bo najemnina zvišala." Je to dovoljeno?		
Vsebina:	Ali najemodajalec želi, da vplačujete v rezervni sklad? Preverite, kaj določa slovenska zakonodaja in kdaj je dogovor sploh veljaven.		
Avtor:	Anja Plesec Kontrec		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	STANOVANJSKI ZAKON, UPRAVLJANJE VEČSTANOVANJSKIH STAVB, ETAŽNA LASTNINA,		
1. 06. 2026	https://siol.net/	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Več stanovalcev v bloku kadi marihuano. Kako je mogoče ukrepati?		
Vsebina:	Imamo problem v bloku, in sicer več stanovalcev kadi marihuano na balkonu, kar nam zelo smrdi in otežuje normalno bivanje. Eni sosedje kljub vsemu ne želijo konfliktov in so raje tiho, nekateri pa smo jih že opozorili in prosili, da to počnejo drugje, vendar nismo bili uspešni. Glede na to, da je marihuana še		
Avtor:	Pravnik na dlani		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	ETAŽNA LASTNINA		
1. 06. 2026	Reporter	Stran/Termin: 16	SLOVENIJA
Naslov:	Nova zaveza četrte Janševe vlade		
Vsebina:	Predsednik vlade Janez Janša je pred državnim zborom prisegel, da bo delal za blaginjo Slovenije-zavezal se je vsemu slovenskemu življu. Pretresli smo vsebino te zaveze, zapisane v pogodbi Koalicija za uspešno Slovenijo.		
Avtor:	IVAN PUC		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	NAJEMNA STANOVANJA		
1. 06. 2026	Reporter	Stran/Termin: 26	SLOVENIJA
Naslov:	V Ljubljani se je nezadovoljstvo nabiralo dvanajst let		
Vsebina:	Je morda najbolj znani slovenski teolog, ki ni nikoli oblekel talarja, a še bolj je Rok Terkaj- Trkaj znan kot raper, pesnik, novinar in v zadnjem času tudi aktivist. Kot eden od pobudnikov Civilne iniciative za Ljubljano [CiLJ] je postal trn v peti ljubljanskega župana Zorana Jankoviča, potem ko so mu z		
Avtor:			
Žanr:	INTERVJU		
Gesla:	ETAŽNA LASTNINA		

29. 05. 2026 <https://www.zurnal24.si/>

Stran/Termin:

Naslov: Je kje meja? 650 € za garsonjero, a brez tuširanja,

Naklada:

Avtor: Ksenja Žnidaršič

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: BOŠTJAN UDOVIČ, ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI,

<https://www.zurnal24.si/pod-streho/nepremicnine/je-kje-meja-650-eur-za-garsonjero-a-brez-tusiran>

z24.si

SVET ŠPORT MAGAZIN ZDRAVJE AVTO POPOTNIK POD STREHO TRAJNOSTNO ŽURNAL PRIPOROČA MOJ SLOVENIJA

OGLAS

[🏠](#) POD STREHO > NEPREMIČNINE

Je kje meja? 650 € za garsonjero, a brez tuširanja, kuhanja in obiskov ponoči

AVTOR Ksenja Žnidaršič 29. MAJ 2026, OB 6:15

SAŠA DESPOT

Pomanjkanje stanovanj in visoke najemnine v Ljubljani najemnike vse pogosteje postavljajo v podrejen položaj. Bralec Žurnala24 je ob ogledu stanovanja naletel na pogoje, ki jih strokovnjaki označujejo za vprašljive.

OGLAS

OGLAS

OGLAS

V nadaljevanju preberite:

OGLAS

- **Najemniku so na ogledu stanovanja predstavili absurdne pogoje za najem.**
- **Prepovedano prhanje in kuhanje med 22. in 7. uro zjutraj, prav tako so čez noč prepovedani obiski.**
- **Odvetnik pojasnjuje, ali so takšni pogoji sploh zakoniti.**

Na najemniškem trgu v Ljubljani in njeni okolici že dlje časa vlada obsedno stanje. Medtem ko je stanovanj premalo za vse najemnike, se cene najemnin višajo v nebo. Posledica velikega povpraševanja pa so tudi nerazumni pogoji in zahteve, ki jih postavijo najemodajalci. Poročali smo že, da nekateri najemodajalci preferirajo osebe moškega spola, kot je to na lastni koži občutila naša bralka.

OGLAS

OGLAS

Zdaj pa se je na Žurnal24 obrnil bralec, ki je bil na ogledu stanovanja v Ljubljani soočen z nerazumnimi in zakonsko vprašljivimi zahtevami. Pojasnil je, da si je ogledal stanovanje, ki je imelo dokaj razumno ceno: 650 evrov z vsemi vključenimi stroški za malo večjo garsonjero. A njegova izkušnja le še enkrat potrjuje pregovor, da ni vse zlato, kar se sveti.

📷 SAŠA DESPOT

"Ob ogledu mi je najemodajalka predstavila pogoje, ki so bili neverjetni. Dejala je, da ker živijo v isti hiši, zahtevajo popoln mir, kar se je sprva še slišalo razumno," je začel naš bralec. "Nato pa mi je postavila pogoje: v stanovanju so obiski dovoljeni zgolj do 22. ure, nihče ne sme prespati. Prav tako je najemodajalka rekla, da je prhanje ter kuhanje med 22. in 7. uro zjutraj prepovedano. To pomeni, da si po popoldanski izmeni ne bi smel skuhati ničesar, kaj šele, da bi se oprhal. Zdi se mi nenormalno, da plačuješ za stanovanje, ki ga lahko uporabljaš tako zelo omejeno."

OGLAS

Nedotakljivost stanovanja ustavno zagotovljena pravica

Iz [Zbornice za poslovanje z nepremičninami](#) so pojasnili, da pri oddaji s sodelovanjem [nepremičninskega](#) agenta do tovrstnih pogojev najverjetneje ne bi prišlo, saj bi agent opozoril na spornost pogojev. Nekatere od njih je tudi izjemno težko ali skoraj nemogoče preverjati. Pri tem so dodali, da iz prakse poznajo že več primerov, kjer so najemodajalci najemnikom postavljali podobne pogoje, v določenih primerih pa je šlo tudi za diskriminacijo.

"Nikakor si ne želim stranki svetovati kakršnegakoli ravnanja, saj je odločitev njena. Si pa mislim, da na sodišču takšne zahteve najemodajalke, četudi bi jih potrdila s sklenitvijo pogodbe, ne bi vzdržale. Ne nazadnje je nedotakljivost stanovanja pri nas ustavno zagotovljena pravica," je pojasnil direktor [Boštjan Udovič](#).

Ob tem Udovič najemnikom svetuje, da se osredotočijo

na oglase, pri katerih sodeluje nepremičninski posrednik. Meni namreč, da je v teh primerih možnost, da bodo izigrani ali oškodovani, bistveno manjša.

"Takšna določila so nična, torej brez pravnega učinka"

Rok Križanec iz odvetniške pisarne Križanec pojasnjuje, da pri oddaji stanovanj sicer velja načelo prostega urejanja obligacijskih razmerij iz 3. člena obligacijskega zakonika, ki določa, da udeleženci prosto urejajo obligacijska razmerja, ne smejo pa jih urejati v nasprotju z ustavo, s prisilnimi predpisi ali z moralnimi načeli.

"Najemodajalec sicer lahko določi določena pravila bivanja in zahteva spoštovanje hišnega reda, vendar ne more poljubno posegati v bistvo najemnega razmerja. Prepoved kuhanja in prhanja med 22. in 7. uro po naši oceni presega dopustne meje prostega urejanja razmerij in bi bilo takšno določilo nično, torej brez pravnega učinka. Če bi najemnik takšno določilo kršil, po naši oceni zaradi tega zanj ne bi smele nastati pravne posledice," je še razložil.

SAŠA DESPOT

V primeru, da bi pogodba vsebovala takšne pogoje oziroma določila, bi bila določila nična, je še dodal. Križanec prav tako meni, da tovrstna določila posegajo v temeljne pravice najemnika. Ob tem je izpostavil običajne zahteve, ki imajo razumen pomen, kot so spoštovanje nočnega miru, prepoved hrupnih zabav ali spoštovanje hišnega reda večstanovanjske stavbe, *"popolna prepoved določenih osnovnih življenjskih opravil pa po naši oceni presega dopustne meje in je lahko tudi v nasprotju z ustavo, prisilnimi predpisi ter moralnimi načeli"*.

Dodal je, da takšne omejitve po njihovi oceni niso v skladu s stanovanjsko zakonodajo, če presegajo razumno ureditev sobivanja. Spoštovanje nočnega miru je po njegovem mnenju namreč legitimno, popoln nadzor nad obiskovalci ali osnovnimi življenjskimi navadami pa

lahko preseže dopustne meje in ni v skladu z zakonodajo.

Za takšen primer še niso slišali

Takšnih primerov glede prepovedi kuhanja ali prhanja ponoči ne poznajo, "saj gre po naši oceni za precej absurden pogoj". V odvetniški pisarni menijo tudi, da najemodajalec zgolj zaradi kršitve takšnega določila najemne pogodbe praviloma ne bi mogel uspešno odpovedati, prav tako bi mu odvetnik takšno ravnanje verjetno odsvetoval.

Najemnikom, ki bi naleteli na takšen primer, Križanec svetuje, naj poskušajo doseči popravek in izbris takšnih določil iz pogodbe. Če najemodajalec vztraja pri tako nenavadnih pogojih, se lahko upravičeno postavi vprašanje, kakšen bo odnos med trajanjem razmerja. Ob tem je poudaril, da bi bilo v takšnem primeru smiselno razmisliti o drugi **nepremičnini**. "Če pa bi posameznik kljub temu želel najeti prav to **nepremičnino**, bi priporočali predhodni posvet z odvetnikom glede zakonitosti in izvršljivosti takšnih pogodbenih določil," je še zaključil.

SAŠA DESPOT

ksenja.znidarsic@styria-media.si

OGLAS

NAJEM LJUBLJANA NEPREMIČNINE POGOJI
ODVETNIŠKA PISARNA NAJEMNINE

29. 05. 2026

<https://siol.net/>

Stran/Termin:

Naslov: Kupoprodajna pogodba: kako se pravno zaščititi pri

Naklada:

Avtor:

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: ENERGETSKA IZKAZNICA

<https://siol.net/novice/financni-nasveti/kupoprodajna-pogodba-kako-se-pravno-zascititi-pri-nakup>

Petek,
29. 5. 2026,
15.35

Kupoprodajna pogodba: kako se pravno zaščititi pri nakupu ali prodaji?

5 ur, 59 minut
Oglasno sporočilo
Natisni članek

PR članek

noad

Pravnik na dlani

kupoprodajna
pogodba

nepremičnine

nakup

prodaja

pogodba

Je pri upokojtvi res
diskriminiran oziroma
oškodovan?

Direktor Intersporta:
Načrtujemo več kot
milijardo evrov prihodkov

Milijonski nakup občine
Domžale: prenovili bodo
nekdanji samostan

Foto: arhiv ponudnika

Kupoprodajna pogodba je eden najpogostejših pravnih dokumentov, s katerim se srečamo v vsakdanjem življenju – pa naj gre za nakup avtomobila, stanovanja ali kmetijskega zemljišča. Kljub temu mnogi Slovenci podpišejo pogodbo, ne da bi vedeli, kaj pravzaprav podpisujejo in kakšne so njihove pravice, če gre kaj narobe. Vsaka veljavna pogodba mora vsebovati natančne podatke o strankah, opis predmeta prodaje, kupnino z načinom plačila, rok izročitve ter datum in podpisa obeh strani. Pri nepremičninah in kmetijskih zemljiščih je pogodba veljavna le, če je overjena pri notarju in vpisana v zemljiško knjigo.

V praksi se srečujemo s pogodbenimi napakami, ki so na videz majhne, a imajo lahko velike pravne posledice. Najpogostejše so preskopa opredelitev predmeta prodaje – na primer avto brez navedbe številke šasije ali stanja kilometrov –, nejasni plačilni pogoji in odsotnost določbe o **skritih napakah**. Zakon kupca varuje pred skritimi napakami, ki v trenutku nakupa niso bile vidne. Kupec mora napako prodajalcu sporočiti v dveh mesecih od odkritja in najkasneje v dveh letih od izročitve (pri nepremičninah v petih letih). Ko napako pravočasno sporoči, ima pravico zahtevati popravilo, zamenjavo, znižanje cene ali odstop od pogodbe. Pozor: klavzula "**prodajam v vidnem stanju**" ne odvezuje prodajalca odgovornosti za napake, ki kupcu ob nakupu niso bile vidne.

Za strokovno sestavo **kupoprodajne pogodbe**, ki bo ščitila vaše premoženje in interese, se obrnite na **Pravnika na dlani**.

Posebnosti pri prodaji avtomobila in nepremičnin

Prodaja in nakup motornih vozil imata svoje posebnosti. Poleg standardnih sestavin mora pogodba za avto vsebovati številko šasije (VIN), stanje kilometrov ob prodaji, morebitne znane poškodbe in dogovor o prevzemu dokumentacije. Po sklenitvi pogodbe mora kupec v 15 dneh opraviti prenos lastništva pri pristojnem registracijskem organu. Dokler tega ne stori, je za morebitne prometne prekrške formalno odgovoren prejšnji lastnik.

Pri **nepremičninah** je postopek zahtevnejši: pogodba mora biti overjena pri notarju, prodajalec mora pridobiti **energetsko izkaznico** stavbe, lastništvo pa se prenese šele z vpisom v zemljiško knjigo. Pri kmetijskih zemljiščih velja predkupna pravica solastnikov, zakupnikov in sosednjih kmetov – pogodba brez upoštevanja te pravice je nična.

01 280 8000

Foto: arhiv ponudnika

Kaj storiti, če druga stranka ne izpolni pogodbe?

Ko kupec plača, prodajalec pa ne izroči predmeta – ali obratno –, je treba takoj ukrepati. Priporočamo, da najprej pošljete pisno opombo s priporočenim pismom in določite razumen rok za izpolnitev. Če to ne pomaga, je mogoča mediacija, ki je hitrejša in cenejša od sodnega postopka. Kot skrajni ukrep sledi tožba na pristojnem sodišču ali odstop od pogodbe. V vsakem primeru je ključno, da imate vsa dokazila: pogodbo, potrdila o plačilu in korespondenco.

Pravni strokovnjak vam pri **kupoprodajni pogodbi** pomaga preveriti, ali pogodba res ščiti vaše interese, odkriti morebitna bremena ali omejitev, pravilno urediti prenos lastništva in se izogniti formalnim napakam, ki pogodbo naredijo neveljavno.

Strokovni pregled pogodbe je majhen strošek v primerjavi s tem, kar vas lahko stane napaka.

Če imate vprašanja ali dvome o kupoprodajni pogodbi, pokličite **Pravnika na dlani** na telefonsko številko 01 280 8000.

Izognite se tveganjem in zaščitite svoje pravice.

Naročnik oglasne vsebine je Sedem d.o.o.

KAJ BERETE

ZADNJE OBJAVE

Ne spreglejte

 Bregant po razkritju močno razočarana: Danes je bolč dan

 Znani vsi kandidati za ministre, največje presenečenje minister za notranje zadeve #video

 Nov rekord? Z audijem RS3 je vozil kar 287,6,40 kilometrov na uro.

 "Kar gledate, ni Afrika. Ni država tretjega sveta. To je Zadar. To je Hrvaška."

 Huda nesreča v Velenju: v zrušenju gradbenega odra pet poškodovanih, med njimi dva kritično #foto

NOVICE

Ustavno sodišče zavrglo pritožbo Svobode zoper izvolitev Stevanoviča

NOVICE

Robert Golob o Matozu: Mislim, da so maske res padle

NOVICE

LPP obsoja neprimerno komunikacijo voznikov

NOVICE

Po incidentu z dronom v Romuniji se je oglašil Vladimir Putin #vŽivo

NOVICE

Na primorski avtocesti pri Brezovici trčilo šest vozil

29. 05. 2026 Jeseniške novice

Stran/Termin: 2

Naslov: Stanovanje za zdravnika

Naklada: 25.970,00

Avtor: Urška Peternel

Površina/Trajanje: 134,51

Rubrika/Oddaja: OBČINSKE NOVICE

Žanr: POROČILO

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA

Stanovanje za zdravnika

Občina Jesenice bo eno od neprofitnih stanovanj namenila Zdravstvenemu domu Jesenice za dva zdravnika, ki prihajata iz tujine.

URŠKA PETERNEL

Na majski redni seji občinskega sveta so potrdili sklep, po katerem bo Občina Jesenice eno od občinskih neprofitnih stanovanj prenesla v upravljanje Zdravstvenega doma Jesenice kot namensko najemno stanovanje. Z njim naj bi za obdobje dveh let začasno rešili stanovanjski problem zdravniškega para iz ene od držav bivše Jugoslavije, ki prihajata na delo v jeseniški zdravstveni dom. Kot je poudaril jeseniški župan Peter Bohinec, se v zdravstvenem domu srečujejo s pomanjkanjem zdravnikov, ob napovedanih upokojitvah pa se bo problem še poglobil. »Ker vemo, kako težko je dobiti zdravnike, je prav, da lokalna skupnost ponudi pomoč v obliki stanovanja. Gre za prehodno, dveletno obdobje, dokler si zdravnika sama ne uredita stanovanja,« je pojasnil.

Gre za 56 kvadratnih metrov veliko nekdanje hišniško stanovanje v stavbi kulturnega doma na Slovenskem Javorniku

Gre za 56 kvadratnih metrov veliko nekdanje hišniško stanovanje v stavbi kulturnega doma na Slovenskem Javorniku, ki je bilo že dalj časa prazno, zdaj pa je obnovljeno in pripravljeno za vselitev. / FOTO: NIK BERTONCELJ

vorniku, ki je obnovljeno in pripravljeno za vselitev.

Občinski svetniki so sklep o začasnem, dveletnem prenosu v upravljanje Osnovnega zdravstva Gorenjske oziroma Zdravstvenega doma Jesenice ob plačilu uporabnice v višini najemninev potrdili. So pa v razpravi opozarjali, da bi Osnovno

zdravstvo Gorenjske, ki posluje pozitivno in ima presežek, moralo samo prevzeti del odgovornosti za reševanje stanovanjske problematike svojih zaposlenih. Poleg tega so občinska neprofitna stanovanja namenjena občanom v socialni stiski, so opozorili, slišati pa je bilo tudi mnenje, da so zdravniške

plače dovolj visoke, da bi si zdravnika lahko sama prisrbel ustrezno stanovanje. Ob tem so na Občini Jesenice poudarili, da je pri pridobivanju zdravnikov eden od pomembnih dejavnikov, ki pretehta pri odločitvi za zaposlitev, prav zagotovljeno stanovanje, vsaj za prehodno obdobje.

29. 05. 2026

www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: V trgovini in storitvenih dejavnostih se nadaljuje rast

Naklada:

Avtor: uk/mrn

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

<https://www.sta.si/3560967>

Marca se je obseg prodaje povečal tako v trgovini kot storitvenih dejavnostih, ugotavlja državni statistični urad. Skupno je bil glede na februar večji za 1,9 odstotka, od tega v trgovini za 3,5 odstotka, v storitvenih dejavnostih pa minimalno, za 0,4 odstotka. Obseg prodaje se je v trgovini in storitvah povečal tudi medletno. Na mesečni ravni je marca prodaja najbolj zrasla v prometu in skladiščenju, in sicer za 2,8 odstotka. Sledila sta [poslovanje z nepremičninami](#) z 2,1-odstotno rastjo in gostinstvo z 1,8-odstotno. Prodaja se je sicer povečala v treh od šestih skupin storitvenih dejavnosti. Upad so statistiki medtem zaznali v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (za 2,9 odstotka), drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (za 1,8 odstotka) ter strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (za 0,4 odstotka). Medletno je bila rast skupnega obsega prodaje v trgovini in storitvenih dejavnostih marca 6,5-odstotna; v storitvenih dejavnostih je prodaja zrasla za 6,3 odstotka, v trgovini pa za 6,1 odstotka. Obseg prodaje se je povečal v petih skupinah storitvenih dejavnosti. Največjo rast so imele strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (za 14,6 odstotka), sledili so gostinstvo (za 7,7 odstotka), informacijske in komunikacijske dejavnosti (za 4,2 odstotka), [poslovanje z nepremičninami](#) (za 3,8 odstotka) ter promet in skladiščenje (za 3,1 odstotka). Zmanjšal se je le v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, in sicer za 0,3 odstotka. Obseg prodaje v trgovini in storitvenih dejavnostih se je skupno povečal že v lanskem letu, s trendom rasti pa nadaljuje tudi v prvih treh letošnjih mesecih. V prvem letošnjem četrtletju je bil obseg prodaje za 4,2 odstotka večji kot v enakem obdobju lani. V trgovini se je povečal za 1,7 odstotka, v storitvenih dejavnostih pa za 5,6 odstotka. Pri slednjih se je dvignil v petih od šestih skupin, najbolj v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih, in sicer za 11,8 odstotka.

30. 05. 2026

TV Slovenija 1

Stran/Termin: 19:15:00

Naslov: Študentske težave z iskanjem stanovanj in nova

Naklada:

Avtor: Ines Kočar

Površina/Trajanje: 00:02:33

Rubrika/Oddaja: KODA

Žanr: DIALOGIZIRANO POROČILO

Gesla: NEPREMIČNINSKA AGENCIJA

//POVZETEK PRISPEVKA//

Študenti v Ljubljani se soočajo s pomanjkanjem študentskih ležišč, kar jih sili k iskanju dražjih zasebnih sob. Nova spletna stran domko.si, ki se osredotoča na varnost, je bila ustvarjena za pomoč pri iskanju stanovanj. Študenta iz Bosne in Hercegovine sta naletela na nenavadne pogoje najema. Da bi se izognili težavam z **nepremičninskimi agencijami**, sta razvila aplikacijo, ki uporablja umetno inteligenco za preverjanje oglasov in zaščito pred lažnimi sporočili. Aplikacija je brezplačna za študente in lastnike.

Ključne besede: NEPREMIČNINE, **NEPREMIČNINSKA AGENCIJA**; ŠTUDENTI, STANOVANJA, DOMKO.SI, UMETNA INTELIGENCA, APLIKACIJA.

Teme: ŠTUDENTSKA STANOVANJA, UMETNA INTELIGENCA, NEPREMIČNINSKI TRG.

Zapis prispevka v celoti ali posnetek lahko naročite na skrbniki@pressclip.si.

30. 05. 2026 **Delo**

Stran/Termin: 5

Naslov: Prodaja Don Dona povečala dobiček gospodarstva

Naklada: 16.187,00

Avtor: Nejc Gole

Površina/Trajanje: 657,11

Rubrika/Oddaja: AKTUALNO

Žanr: POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Prodaja Don Dona povečala dobiček gospodarstva

Lansko poslovanje *Kaj je v ozadju visoke rasti neto čistega dobička slovenskih podjetij*

Slovenske gospodarske družbe so lani ustvarile 850 milijonov evrov neto čistega dobička več kot leto prej oziroma realno desetino več. Četrtnina tega povečanja je posledica enega posla, prodaje pekarske družbe Don Don mehiški Grupo Bimbo.

NEJC GOLE

Slovensko gospodarstvo je lani ustvarilo realno desetino višji čisti neto dobiček kot leto prej, toda gospodarska zbornica (GZS) je v analizi ugotovila, da rast neto dobička ne kaže dejanskega stanja v gospodarstvu. Največja rast dobičkov je bila v dejavnosti, v kateri poslujejo finančni holdingi. Ti so k skupnemu neto dobičku prinesli 303 milijone evrov.

Dve tretjini tega dobička je prikazala družba Amal naložbe, je razvidno na portalu agencije za javnopravne evidence in storitve (Ajpes). Gre za družbo v lasti Aleša Mozetiča in njegove sestre Alenke Mozetič Zavrli, prek katere sta bila

- Največ so k rasti dobička prispevali holdingi in manj izgub v energetiki.
- Predelovalne dejavnosti in trgovina s skromnejšimi rezultati.
- Večina industrijskih panog slabše kot leta 2024.

večinska lastnika pekarske družbe Don Don, manjšinski delež je imel finski sklad KJK. Lani sta oba lastnika Don Don prodala največji pekarski skupini na svetu Grupo Bimbo, s tem pa so Amal naložbe ustvarile 234 milijonov prihodkov in 206 milijonov evrov čistega dobička.

Drugi največji čisti dobiček v tej dejavnosti je ustvarila družba Kansai Helios storitve Slovenija. Prek tega podjetja ima japonski Kansai v lasti domžalskega proizvajalca barv in lakov. Kansai Helios storitve Slovenija je lani ustvaril 56 mi-

Podjetje Don Don je svojo pot začelo leta 1994 v Metliki kot družinsko podjetje. FOTO LEON VIDIC

lijonov evrov čistega dobička, leto prej pa dobra dva milijona evrov čiste izgube.

S tretjim največjim dobičkom med holdingi so lani poslovale Slovenske železnice, ki so ustvarile 26 milijonov evrov čistega dobička oziroma 16 milijonov evrov več kot leto prej.

Leta 2024 je neto dobiček nižal izgubarski Teš

Za holdingi je drugi največji prispevek k povečanju neto čistega dobička dodala dejavnost preskrbe z električno energijo, plinom in paro. Ta je v primerjavi z letom prej neto čisti dobiček povečala za 125 milijonov evrov. Glavni ekonomist GZS Bojan Ivanc je povedal,

da gre pri tem za posledico manjših izgub kot leto prej.

Podrobnejša analiza je temu pritrčila. Ajpes v izračunu neto dobička letos ni upošteval poslovanja Termoelektrarne Šoštanj, lani pa je ta pridelala 85 milijonov evrov čiste izgube.

Po drugi strani so po Ivančevih besedah predelovalne dejavnosti in trgovina glede na njihov pomen v BDP ustvarile relativno malo neto čistega dobička. Predelovalne dejavnosti so lani ustvarile 117 milijonov evrov več dobička kot leto prej, trgovina sto milijonov evrov in gradbeništvo 93 milijonov evrov. Predelovalna dejavnost in trgovina sta tako skupaj ustvarili le 28 odstotkov povečanja dobička v Sloveniji.

Rast dobičkov je bila prisotna v ozkem delu gospodarstva in ne izhaja iz rednega poslovanja, saj se je EBITDA realno celo skrčil za 0,6 odstotka. Realno so se znižali tudi prihodki od prodaje, in sicer celotni za odstotek, na tujem trgu pa za dva odstotka. V Delu smo že analizirali poslovanje predelovalnih dejavnosti. Med 14 največjimi, ki so lani ustvarile okoli oziroma več kot milijardo evrov prihodkov, jih je kar enajst lani ustvarilo nižje prihodke kot leto prej, osem dejavnosti pa je poslovalo z nižjim čistim neto dobičkom oziroma z izgubo. To kaže, da med posameznimi panogami obstajajo večje razlike v uspešnosti v lanskem letu.

Gospodarstvo je lani neto čisti dobiček povečalo za 850 milijonov evrov

katerih dejavnosti so k temu največ prispevale, v milijonih evrov strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti

30. 05. 2026

TV Slovenija 1

Stran/Termin: 19:15:00

Naslov: Modularne hiške kot rešitev za visoke cene nepremičnin Naklada:

Avtor: Darja Zupan

Površina/Trajanje: 00:03:30

Rubrika/Oddaja: KODA

Žanr: DIALOGIZIRANO POROČILO

Gesla: CENE NEPREMIČNIN

//POVZETEK PRISPEVKA//

V Sloveniji so **cene nepremičnin** zelo visoke, kar mnoge spodbuja k iskanju alternativ, kot so modularne hiške. Te hiške, ki niso mobilne ali kontejnerske, ponujajo primerljivo kakovost z montažnimi hišami. Modularne hiške so narejene iz lesa, dosegajo nizkoenergijski standard in so v celoti opremljene. Cena na kvadratni meter je približno 2000 evrov na ključ. Za postavitve je potrebno gradbeno dovoljenje, vendar je dokumentacija poenostavljena. Kupci so pogosto upokojniki ali mlade družine, ki želijo manjše stroške. Podobne rešitve se uporabljajo tudi v Avstraliji.

Ključne besede: MONTAŽNE HIŠE, GRADBENO DOVOLJENJE, STANOVANJSKI KREDIT, NEPREMIČNINE, **CENE NEPREMIČNIN**; MODULARNE HIŠKE, CENA, GRADBENO DOVOLJENJE, NIZKOENERGIJSKI STANDARD, SLOVENIJA, AVSTRALIJA.

Teme: NEPREMIČNINE, MODULARNE HIŠKE, GRADNJA, NIZKOENERGIJSKI STANDARD.

Zapis prispevka v celoti ali posnetek lahko naročite na skrbniki@pressclip.si.

1. 06. 2026 Svet 24

Stran/Termin: 8

Naslov: »Če ne vplačujem v rezervni sklad, se bo najemnina

Naklada: 48.000,00

Avtor: Anja Plesec Kontrec

Površina/Trajanje: 1.179,51

Rubrika/Oddaja: SLOVENIJA

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI ZAKON, UPRAVLJANJE VEČSTANOVANJSKIH STAVB, ETAŽNA

8 SLOVENIJA 24

redakcija@svet24.si / svet24.si

»ČE NE VPLAČUJEM SE BO NAJEMNINA ZVIŠA

NAJEMNIKI IN LASTNIKI Rezervni sklad kot kamen spotike,

Ali najemodajalec želi, da vplačujete v rezervni sklad? Preverite, kaj določa slovenska zakonodaja in kdaj je dogovor sploh veljaven.

Avtorica: Anja Plesec Kontrec
Foto: Shutterstock

Na položnici za stanovanje se pogosto pojavi postavka, ki sproži največ vprašanj – rezervni sklad. Najemniki se zato pogosto znajdejo v dilemi: je treba res njim vplačevati v rezervni sklad ali gre za strošek lastnika? Vprašanje postane še bolj občutljivo, ko najemodajalec sporoči, da bo v nasprotnem primeru zvišal najemnino.

Kar zadeva slovensko zakonodajo, osnovno pravilo sicer obstaja, praksa na trgu pa je pogosto drugačna.

KAJ SPLOH JE REZERVNI SKLAD?

Rezervni sklad je denar, ki se v večstanovanjskih stavbah zbirajo za večja vzdrževalna dela in obnovo skupnih delov stavbe, denimo za streho, fasado, dvigalo, skupne inštalacije ali druge večje posege. Sredstva upravlja upravnik stavbe in se vodi ločeno za posamezno stavbo. Vplačevanje v rezervni sklad je obvezno za določene večstanovanjske stavbe, pogoje pa določa zakonodaja.

Osnovno pravilo je precej jasno: rezervni sklad je obveznost lastnika stanovanja oziroma etažnega lastnika, ne najemnika. Ohranjanje vrednosti nepremičnine je praviloma odgovornost lastnika.

Najemna pogodba mora jasno določati, kdo krije posamezne stroške stanovanja.

KAJ DOLOČA ZAKON?

Osnovno pravilo je precej jasno: rezervni sklad je obveznost lastnika stanovanja oziroma etažnega lastnika, ne najemnika. To izhaja iz stanovanjskega zakona in pravil upravljanja večstanovanjskih stavb. Namen sklada je namreč financiranje ohranjanja vrednosti nepremičnine, kar je praviloma odgovornost lastnika. To

pomeni, da strošek rezervnega sklada ni enak tekočim obratovalnim stroškom, kot so voda, elektrika, ogrevanje ali odvoz odpadkov, ki jih običajno krije uporabnik stanovanja.

Rezervni sklad je namenjen vzdrževanju in obnovi skupnih delov stavbe.

ALI SE LAHKO NAJEMNIK IN LASTNIK DOGOVORITA DRUGAČE?

Tu postane zgodba nekoliko bolj zapletena. Čeprav zakon izhaja iz tega, da rezervni sklad kri-

je lastnik, se lahko stranki v najemni pogodbi dogovorita tudi drugače, če je to jasno zapisano in se s tem obe strani strinjata. Prav zato je pomembno, da pred podpisom preverite:

V REZERVNI SKLAD, ALA... JE TO DOVOLJENO?

ke, vanj se steka denar za obnovo skupnih delov stavbe

Pred podpisom preverite, ali pogodba posebej omenja rezervni sklad.

PLAČUJE LASTNIK

Rezervni sklad je obveznost lastnika stanovanja oziroma etažnega lastnika, ne najemnika.

Ohranjanje vrednosti nepremičnine je praviloma odgovornost lastnika.

kski se zato veliko sporov začne prav pri nejasno določenih stroških.

Čeprav zakon predvideva, da rezervni sklad krije lastnik, se lahko stranki v najemni pogodbi dogovorita tudi drugače, če je to zapisano in se s tem obe strani strinjata.

ČEMU VELJA NAMENITI POZORNOST PRED PODPISOM POGODBE

Najemna pogodba naj ne vsebuje samo višine najemnine, ampak tudi jasen seznam stroškov.

Dobra praksa je, da so ločeno zapisani:

- najemnina,
- obratovalni stroški,
- stroški upravljanja,
- rezervni sklad,
- morebitni dodatni dogovori.

Če določilo ni jasno, ga je smiselno razjasniti še pred podpisom. Ker je pri najemu pogosto malo manevrskega prostora, marsikdo privoli v pogoje, ki jih sicer ne bi izbral, vendar prav jasna pogodba običajno prepreči največ nesporazumov. ■

- katere stroške krije najemnik, ali je rezervni sklad posebej naveden,
- ali je vključena možnost kasnejšega zvišanja najemnine,

- kako so določene spremembe pogodbe. Če rezervni sklad v pogodbi ni omenjen, je položaj praviloma precej ugodnejši za najemnika.

»ČE NE PLAČAM, BO NAJEMODAJALEC ZVIŠAL NAJEMNINO« – ALI JE TO DOVOLJENO?

To je eno najpogostejših vprašanj. Najemodajalec in najemnik se lahko dogovorita o višini najemnine, vendar pogoji ne smejo biti nejasni ali enostransko spremenjeni mimo pogodbe. Samo dejstvo, da najemnik ne želi prevzeti rezervnega sklada, še ne pomeni avtomatične pravice do takojšnjega zvišanja najemnine – odločilni so vsebina sklenjene pogodbe in pogoji odpovedi oziroma spremembe. V pra-

NAKNADNE SPREMEMBE NISO DOVOLJENE

Najemodajalec in najemnik se lahko dogovorita o višini najemnine, vendar pogoji ne smejo biti nejasni ali enostransko spremenjeni mimo pogodbe. Samo dejstvo, da najemnik ne želi prevzeti rezervnega sklada, še ne pomeni avtomatične pravice do takojšnjega zvišanja najemnine. V praksi se veliko sporov začne pri nejasno določenih stroških.

1. 06. 2026

<https://siol.net/>

Stran/Termin:

Naslov: Več stanovalcev v bloku kadi marihuano. Kako je

Naklada:

Avtor: Pravniki na dlani

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

<https://siol.net/novice/posel-danes/vec-stanovalcev-v-bloku-kadi-marihuano-kako-je-mogoce-ukrepati?>

Avtor:

Pravniki na dlani

Pravniki na dlani

Ponedeljek,

1. 6. 2026,

4,00

Več stanovalcev v bloku kadi marihuano. Kako je mogoče ukrepati?

Pravniki na dlani

Pravni nasvet

marihuana

blok

stanovanja

Je pri upokojitvi res diskriminiran oziroma oškodovan?

Kako lahko dva pridna otroka zavarujem pred njim oziroma vsemi v hiši?

Ali lahko zastopnik ignorira sklep etažnih lastnikov?

Foto: Shutterstock

Imamo problem v bloku, in sicer več stanovalcev kadi marihuano na balkonu, kar nam zelo smrdi in otežuje normalno bivanje. Eni sosedje kljub vsemu ne želijo konfliktov in so raje tiho, nekateri pa smo jih že opozorili in prosili, da to počnejo drugače, vendar nismo bili uspešni. Glede na to, da je marihuana še vedno prepovedana, da grozno smrdi in nam uničuje kakovost bivanja v stanovanju, me zanima, kaj lahko še naredimo oziroma kako lahko ukrepamo.

Kajenje marihuane na balkonu v večstanovanjski stavbi lahko prinaša več različnih pravnih posledic. Lahko gre namreč za prepovedane emisije, kršitev hišnega reda, nenazadnje pa je posest marihuane tudi protipravno dejanje, ki se obravnava kot prekršek.

Po pravilih stvamega prava lastnik nepremičnine ne sme povzročati takšnih vplivov (dim, smrad, hrup ipd.), ki čezmerno otežujejo uporabo sosednjih stanovanj. Če je dim tako intenziven in pogost, da je zaradi tega moteč za sosovalce, govorimo o nedopustnih emisijah.

Ne glede na pravne možnosti pa je v praksi ključen predvsem dialog med stanovalci ter morebitna ureditev pravil bivanja v okviru hišnega reda ali dogovora stajnih lastnikov. Takšni dogovori lahko na primer omejijo kajenje na določenih delih stavbe ali določijo tehnične ukrepe za zmanjšanje širjenja vonjav. Takšne omejitve praviloma ne pomenijo nedopustnega posega v pravice posameznika, če so namenjene mimemu sosedskemu sobivanju.

V sodnem postopku lahko od soseda, ki kadi marihuano, zahtevate prepoved vznemirjanja vaše lastniške pravice, tudi pod pretjno denarne kazni.

Pravnik na dlani

KAJ BERETE

ZADNJE OBJAVE

PRIPOROČAMO

Ne spreglejte

10

Na udaru nevihte in toča: gasilci prekrivali strehe in odstranjevali podrtá drevesa
#animacija

6,86

Nesreča ob Soči: osemletni otrok padel z mostu, zaradi hudih poškodb se bori za življenje

4,10

Tragedija na štajerski avtocesti: umrla 29-letni voznik in 39-letna sopotnica v drugem vozilu

3,97

Čefcnin se je z gesto na podelitvi znašel v središču pozornosti

2,99

Umril je znani Celjan Dušan Konda

CARL ZEISS D.O.O.

NOVICE

INGEN postal ekskluzivni distributer baterijskih sistemov FOX ESS G-MAX v Sloveniji

Utež d.o.o. - Se
tehtnicZavod za pokoj
invalidsko zavodZa vaš boljši vi
KuharAmbrož - praši
eloksiranjeProdaja in serv
in rezervnih de

NOVICE

Nekaterim družinam za skoraj tretjino višji otroški dodatek

TRENDI

Najboljše preobrazbe Fit akademije: resnične zgodbe žensk, ki so spremenile svoje življenje

NOVICE

Danes se začne zaslišanje ministrskih kandidatov

1. 06. 2026

Reporter

Stran/Termin: 16

Naslov: Nova zaveza četrte Janševe vlade

Naklada: 13.000,00

Avtor: IVAN PUC

Površina/Trajanje: 2.345,47

Rubrika/Oddaja: ZGODBA TEDNA

Žanr: POROČILO

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA

ZGODBA TEDNA

Nova zaveza četrte Janševe vlade

IVAN PUC

ivan.puc@reporter.si

Predsednik vlade Janez Janša je pred državnim zborom prisegel, da bo delal za blaginjo Slovenije – zavezal se je vsemu slovenskemu življu. Pretresli smo vsebino te zaveze, zapisane v pogodbi Koalicija za uspešno Slovenijo.

Koalicijska pogodba iz kaosa različnih strankarskih interesov ustvari red, je nekaka »ustava« vladajočih strank. Imela naj bi težo in ustvarila realnost. No, v realnem svetu je produkt človeškega kompromisa – minljiva, podvržena političnemu kupčkanju, v življenju se marsikaj ne utelesi. Odvisno tudi od tega, kdo vodi posamezen resor in kako politično močan je. Pa vendar, pričakuje se, da zapisano v SDS kot vladajoči stranki jemljejo resno in da se bodo sistematično lotili izpolnjevanja zavez. »Slovenija potrebuje novo upanje, novo smer, novo vizijo za vse,« je po podpisu zaveze dejal predsednik NSI Jernej Vrtovec, ki je diplomiral iz teologije.

Zasebno in javno

Kaj dosti preverljivih ciljev, ko bi bilo ugotovljeno, kakšno je stanje zdaj in kakšno bo v posameznih letih do konca mandata, koalicijska pogodba ne premore. Na resorju infrastrukture, na primer, niso omenjeni nobeni projekti in časovnice, na resorju kulture nič ne izvemo glede prenove ljubljanske Drame ali NUK-a 2.

Marsikak pojem iz orožarne politično-idejnega boja ni omenjen. Denimo depolitizacija, podnebne spremembe, ne vemo, kakšen odnos bo imela vlada do verskih skupnosti, ki so v pristojnosti ministrstva za kulturo, saj o tem ni niti besede. Podpisnikom pogodbe je tuj pojem civilna družba. Javno zdravstvo je omenjeno v formulaciji »sobivanje javnega zdravstvenega sistema in zasebnega«, kot da bi bila oba enako pomembna, čeprav je zasebno zdravstvo glede števila zaposlenih prejkot ne vendarle samo dopolnilo javnemu. Predvidena je »preučitev dodatnih pokoj-

ninskih stebrov ter spodbujanje dolgoročnega varčevanja za starost«. Te »stebre«, šlo je za predlog delodajalcev, so sindikati v pogajanjih o pokojninski reformi zavrnili.

Koalicija se je odrekla enotnemu plačnemu sistemu, saj bi vojska, policija, izobraževanje, kultura in socialnovarstvene storitve dobili ločene plačne sisteme. Skladno z obrnjenim razmerjem med zasebnim in javnim se menja tudi pristop v stanovanjski politiki. Namesto množične javne gradnje (cilj 20 tisoč javnih najemnih stanovanj v desetih letih) in krepitve javnega fonda nova koalicijska pogodba prinaša premik k stimulaciji zasebnega trga, davčnim razbremenitvam in javno-zasebnemu sodelovanju. Na področju okolja se izpostavlja hitrejša umeščanje v prostor, varovanje okolja pa marginalizira.

Znanost ne obstaja

Ker je v pogodbi večkrat omenjena produktivnost, preseneča, da v poglavju Izobraževanje, znanost in mladina ni omenjena znanost. O visokem šolstvu priča posredno le splošen zapis, ki morda napoveduje, da bomo v tem mandatu po državi dobili še nekaj fakultet ali celo univerz: »Krepitve decentralizacije in kakovosti slovenskega univerzitetnega prostora.« Medtem ko znanost ni niti omenjena, pa se je v pogodbi v poglavju o obrambi znašel sekretariat sveta za nacionalno varnost, ki da ne sme posegati v pristojnosti posameznih organov. Odtis afe-re Black Cube je očiten.

Ostanimo še pri eni »ideološki temi«. Prejšnja koalicija je ob burni razpravi prepovedala vsakršno javno poveljevanje nacističnih in fašističnih ideo-

logij (tem so priključili še »kolaborantske organizacije iz časa druge svetovne vojne«), in to kar z novelo zakona o varstvu javnega reda in miru – s kaznovanjem prekrška. Nova vladna kompozicija si je v poglavju o pravosodju zadala za cilj, da bodo prekršek »povečevanja totalitarnih simbolov uredili enotno za vse totalitarne sisteme z namenom varovanja ustavnih vrednot«.

Nacionalni program za dvig produktivnosti

Fiskalni okvir gotovo ne bo omogočil, da bi koalicijski partnerji uresničili vse, kar so si zadali v pogodbi. Predsednik konfederacije sindikatov Pergam Jakob Počivavšek je našel 41 ukrepov, ki bodisi znižujejo javnofinančne prihodke ali povečujejo javnofinančne odhodke, ni pa nobenega dovolj deciderano napisanega ukrepa, ki bi te izgube nadomestil.

Nova vlada bo morala najprej pripraviti verodostojen pregled fiskalno obremenjujočih ukrepov in politik (prejšnje in zdajšnje oblasti), ugotoviti, za koliko bodo skrčili proračunsko blagajno, kdaj začno veljati, predvsem pa s čim bodo kompenzirali izgube. Država potrebuje program dviga produktivnosti, ki bo usmerjen tudi v zasebne investicije (rast BDP že nekaj časa temelji na rasti državnih investicij), v spodbujanje tehnološke modernizacije, digitalizacije, avtomatizacije ... Koalicija se je v koalicijski pogodbi zavezala, da bo nacionalni program za dvig produktivnosti pripravila in uvedla v prvem letu mandata.

Četrta Janševa vlada seveda namerava upoštevati fiskalna pravila EU, obvladati proračunski primanjkljaj in postopno zmanjšati javni dolg. Napovedana je re-

«Hvala in ni popuščanj.» je svoj nagovor pred poslanci sklenil četrtič za predsednika vlade izvoljeni predsednik SDS Janez Janša. Popuščanj komu? Sindikatom? Koalicijskim partnerjem? Koliko popuščanj bo pri uresničevanju koalicijske pogodbe, saj mu tega ne dovoli vzdržnost javnih financ?

Predsedniki strank, ki sestavljajo novo desnosredinsko koalicijo, so koalicijsko pogodbo podpisali mimo novinarjev in fotografov. Novinarje že držijo »na kratko«.

striktnnejša politika javne porabe, vendar se koalicijska pogodba tu ustavi in ne pove, kaj se bo krčilo. Določen je limit: zgornja meja rasti izdatkov v obdobju mandata ne sme preseči inflacije. Ne preseneča, da je ime finančnega ministra prvo prišlo v javnost. Janša je najpomembnejši resor vnaprej zaupal že nekaj let upokojenemu Andreju Širclju. Lojalnemu strankinemu kadru ne bo težko sprejeti že izvedenega velikega javnofinančnega udara v razmerah, ki tega nikakor ne dopuščajo.

Leta 2028 dve milijardi manj v proračunu

Razbremenitev dela, kot jo več kot nakazuje že interventni zakon, ekonomisti pozdravljajo, vendar obenem opozarjajo, da jo mora spremljati temeljita reforma tako na prihodkovni kot na odhodkovni strani proračuna. Ne smemo si namreč privoščiti upada kvalitete storitev javne-

ga sektorja. Povprek fiskalno omejevanje oziroma varčevanje gotovo ne bi učinkovalo razvojno. V tem kontekstu velja omeniti nepremičninski davek, ki so se mu stranke, ki podpirajo vlado, odrekle že v predvolilnih programih.

Če bi z nepremičninskim davkom pobrali toliko kot sicer povprečno v državah EU, bi to lahko, kot je izračunal ekonomist dr. Marko Jaklič, zneslo dodatnih 500 milijonov evrov. S tem bi pokrili le 20 odstotkov izpada zaradi ukrepov, ki jih je že sprejela ali jih predvideva koalicija v interventnem zakonu in koalicijski pogodbi. Po njegovem izračunu kombinacija interventnega zakona in ukrepov, predvidenih s koalicijsko pogodbo, prinaša 1,75 milijarde evrov proračunskega izpada v letu 2027 in več kot dve milijardi v letu 2028. S tem bi se približali kar šestim odstotkom proračunskega primanjkljaja, česar si kot majhna država ne moremo privoščiti. No, že prej bi se odzva-

li finančni trgi in podražili servisiranje dolga.

Profesor Jaklič je pri izračunu predpostavljaj, da bosta BDP oziroma produktivnost (rast BDP določata rast produktivnosti in prebivalstva) rasla letno za dva odstotka. Upošteval je tudi predpostavko, da bodo podjetja bolj motivirana in bodo več investirala, s čimer bi se povečali prilivi v proračunu, vendar bi se ti pozitivni učinki poznali šele na daljši rok, v ozir pa je treba vzeti tudi negotove geopolitične razmere v svetu in pretečo stagflacijo. Sploh za majhne države velja, da glavne pobude za rast BDP prihajajo iz mednarodnega okolja. Povprek fiskalno omejevanje oziroma varčevanje bi delovalo vse prej kot razvojno.

Potrebna bo celovita davčna reforma

Koliko proračunskega denarja se bo odrekla oziroma zahtevala podpisana koalici-

Po izračunu ekonomista dr. Marka Jakliča bi kombinacija interventnega zakona in ukrepov, predvidenih s koalicijsko pogodbo, prinesel 1,75 milijarde evrov proračunskega izpada v letu 2027.

Dr. Mateja Avbija skrbi, da politika predloga ustanovitve Skoka, v tem novem organu bi korupcijo preganjali pod eno streho, ne bi razvodenila in bi dobili le lepote popravke.

Poglavje kultura v koalicijski pogodbi je precej zaznamoval program Demokratov, kot ga je spisal Aleš Novak, dolgoletni umetniški direktor Festivala Borštnikovo srečanje.

FOTO: PRIMOŽ LAVRE, SAŠO BIZJAK, SAŠO RADEJ, BOBO, FB

Politika je vizija, strategija in obrt možnega, so zapisali v vodstvu Zbora za republiko (na fotografiji Peter Jambreč in Dimitrij Rupel) in s tem opravili v moralnimi dilemami sodelovanja z Resnico.

cijska pogodba? Kot je napovedal predsednik Fiskalnega sveta dr. Davorin Kračun, so pogodbo že morali dati pod drobnogled. Tudi tokrat ni napisana tako, da bi se jo dalo preveriti. Do koalicijske pogodbe Golobove koalicije so bili precej kritični zaradi velike nedorečenosti, tako z vidika obsega kot glede časovne umeščenosti opredeljenih ukrepov, ki so v veliki meri presežali štiriletni mandat. Koalicijska pogodba po besedah Kračuna v nedavnem pogovoru za Reporter ni dajala zadostne podlage za načrtovanje ekonomskih subjektov.

Kračun razume interes strank, ki sestavljajo oziroma podpirajo novo vlado, da se gospodarstvo razbremeni dela davkov in prispevkov, vendar jim lahko uspe le v okviru celovite davčne reforme. Upoštevati je treba tako prihodkovno kot odhodkovno stran proračuna. »V ozir morajo vzeti tudi časovni razkorak med takojšnjim zmanjšanjem prilivov v pro-

Čeprav je bila komaj sprejeta sodna reforma, je že napovedana nova. Na fotografiji predsednik vrhovnega sodišča Damjan Orož.

račun in njihovo odloženo potencialno kompenzacijo. Na vsak način se davčne reforme pripravlja s tresočo roko, premišljeno, podprto z zanesljivimi finančnimi ocenami njihovih finančnih učinkov,« je dejal Kračun. Z drugimi besedami, manj denarja v proračunu je stvar gotovosti, to, kar naj bi ga nadomestilo, pa stvar optimističnih projekcij.

Pregon korupcije

Koalicija je kot prioriteto določila pregon korupcije. Pri tem vztrajajo Demokrati, glede na to, kaj se je vendarle razvedelo iz strogo nadzorovanih pogovorov koalicijskih partnerjev, pa lahko razberemo, da gre za zelo zahtevno zakonsko materijo, glede katere ni političnega soglasja. Čeprav so stranke SDS, trojček okoli NSI, Demokrati in Resnica v zadnjem mesecu že velikokrat dokazale, da se znajo hitro poenotiti. V delovni verziji gre za Zakon o specializiranem pregonu korupcije in organiziranega kriminala (ZaSKOK). Da se o njem poenotijo in ga vložijo v državni zbor še pred imenovanjem vlade oziroma predlaganjem ministrske ekipe, vztraja mandatar Janša.

Zakon o ustanovitvi Skoka v 3. členu določa organizacijsko sestavo novega organa; sestavljale naj bi ga tri notranje organizacijske enote: Specializirano državno tožilstvo SKOK (SDT), Nacionalni preiskovalni urad (NPU) in Komisija za preprečevanje korupcije (KPK). Še vedno ne vemo, kaj kratica SKOK pomeni. (SKOK sicer poznamo kot okrajšavo za Projekt Skupaj za kompetence Obalno-kraške regije.)

Zakon kot cilj navaja vzpostavitev učinkovitega, koherentnega in zakonite-

ga sistema preprečevanja, odkrivanja in pregona korupcije ter prenovo ureditve sodišč za zagotovitev učinkovitega in poštenega sodnega varstva. Tega bi zagotavljali specializirani kazenski oddelki pri okrožnem ter višjem sodišču v Ljubljani in Mariboru.

Skok bi vodili tožilci

Pravnik dr. Matej Avbelj, ki je sodeloval pri pripravi programa Demokratov Anžeta Logarja glede boja proti korupciji in ustanovitvi posebne enote Skok, je za STA pojasnil, da bi šlo za ločena stebra preventive in pregona korupcije pod eno streho. Združena sta znotraj enega organa z namenom krepitve učinkovitosti. Specializirani organ bi imel ustrezno usposobljene ljudi, finančno in tehnično podporo, da bi se lahko boril proti najzahtevnejšim kaznivim dejanjem. Skok bi, denimo, skrbel tudi za pregon pranja denarja. Vodil bi ga državni tožilec, tožilstvo pa bi tudi vodilo in bilo odgovorno za pregon in odkrivanje korupcije.

Pri načrtovanju Skoka so se deloma zgledovali po hrvaškem Uskoku, deloma pa tudi po norveškem modelu oziroma po dobrih praksah, ki v EU že obstajajo. Poleg večje učinkovitosti bi bila po Avbeljevih besedah jasnejša tudi odgovornost akterjev. V zdajšnjem sistemu se ta zlahka prelaga. Ob kritikah Skoka v javnosti pa po njegovem mnenju spremljamo institucionalni egoizem v skrbi za lastno komoditeto. Problem je politična volja, skrbi ga, da politika tega predloga ne bi razvedenila in bi dobili le lepote popravke, nič pa se ne bi spremenilo.

Avbelj pravi, da se korupcijo lahko preganja zgolj z neodvisnim in samostojnim organom, ki ima jasna pooblastila. Pri tem je ključno, da je tožilstvo tisto, ki vodi, usmerja in nadzira policijo, in ne obratno. To je sicer že zdaj predvideno po zakonu o kazenskem postopku, vendar se ne izvaja. Iz njegove prejšnje vlade vemo, da Janezu Janšu ni povšeči samostojnost tožilcev.

Kaj menijo deležniki in strokovna javnost?

V pristojnosti predsednika republike je imenovanje senata, obeh podpredsednikov in predsednika KPK. S tem je poudarjena samostojnost in neodvisnost tega organa. Če bo KPK pod tožilstvo streho, bo predsednik države to kompetenco izgubil. Z njenim statusnim preoblikovanjem bi se tudi močno skrajšal mandat komaj imenovane predsednice KPK nekdanje civilnodružbene aktivistke Katarine Bervar Strnad. KPK v koalicijski pogodbi sicer ni omenjena.

ZGODBA TEDNA

Vlada bo vnovič ustanovila ukinjeni Muzej slovenske osamosvojitve. Na fotografiji njegov nekdanji direktor dr. Željko Oset.

Avbelj opozarja na institucionalni egoizem, pa vendar je že pri snovanju zakona pomembno, da so pritegnjeni vsi, ki jih zadeva. Dokler zakon pripravljajo poslanci oziroma stranke, so deležniki in strokovna javnost izključeni ali pa slednja sodeluje netransparentno. Ne manjka razlogov, da bi bilo edino primerno počakati na vlado in novega ministra za pravosodje. Politika ima očitno za to hitenje veliko razlogov. Pred uvajanjem tako korenite novosti bi bilo treba analizirati, pri katerih organih in zakaj pri pregonu korupcije prihaja do težav oziroma neučinkovitosti. V pogodbi sicer ni opredeljeno sodelovanje z deležniki v pravosodju, tako kot denimo v poglavju o zdravstvu, kjer so prijazno zapisali: »Vzpostavitev dialoga z vsemi deležniki v zdravstvu. Konec vojne z zdravniki, ki jo je začela prejšnja vlada.« Sodstvo je tretja veja oblasti in vsakršne zakonodajne spremembe so mogoče le v dialogu med njimi.

Še ena sodna reforma

Odhajajoči vladi je v dokaj težavnem in dolgem procesu (medtem je odstopila tudi ministrica Švarc Pipan) dialoga s sodstvom le uspelo uzakoniti sodno reformo, ki bo začela veljati prihodnje leto, v delu pa se izvaja že letos. Stranke, ki postavljajo novo vlado, so že v prvem odstavku poglavja o pravosodju napovedale že novo reformo sodstva. O njej nato ni govora, navesti pa velja naslednji odstavek: »Izvedba reforme upravljanja sodstva v sodelovanju s Sodnim svetom v prvih 12 mesecih mandata, z določitvijo jasnega modela upravljanja, sestave ter krepitvijo transparentnosti, strokovnosti in odgovornosti delovanja.« Gre za problem nadzora nad delovanjem sodnikov, ko se ugovarja, denimo, zakaj nekatere zadeve stojijo predolgo. Poznavalci so opozorili, da mora iti za napako, saj upravljanje sodstva ni stvar, s katero se ukvarja sodni

Dan spomina na žrtev komunističnega nasilja je tokrat uzakonjen. Na fotografiji letošnje obeleževanje dneva spomina 17. maja na Kongresnem trgu v Ljubljani.

svet. Upravljanje sodstva je naloga sodne uprave, to pa sestavljajo predsedniki sodišč in vodje skupnih služb.

Nujno bi bilo treba spremeniti zastareli kazenski zakon, ki omogoča vsa mogoča zavračevanja, neučinkovito vodenje postopkov. Problematična je še zlasti sodna preiskava. Že od leta 2003 si skoraj vsaka vlada prizadeva za njeno odpravo in uvedbo preiskave, ki bi potekala pod okriljem državnega tožilca (t. i. tožilske preiskave), a jim to ne uspe. Tega cilja v koalicijski pogodbi ni.

Obrat v desno kot razvojni obrat

Referendum o interventnem zakonu bo volivcem ponudil priložnost, da že kmalu po volitvah sodijo o legitimnosti smeri, ki jo – tudi s koalicijsko pogodbo – že utira nova oblast. Sindikati, ki zahtevajo referendum, radi povedo, da bomo glasovali o tem, v kakšni državi želimo živeti. Takšnega položaja v slovenski parlamentarni zgodovini ne poznamo – in ga morda tudi ne bomo, če ustavno sodišče referendumu ne dovoli.

V strankah nove oblasti in njihovi podporniki so prepričani, da njihovi ukrepi ljudem koristijo, zato ne razumejo sindikatov, da so, denimo, proti višjim plačam, nižjim davkom, proti ukinitvi prispevka za dolgotrajno oskrbo, proti nižjemu DDV-ju za 15 osnovnih živil, proti ugodnejšim najemninam za mlade ... Sindikalna stran je označena za orodje opozicije, zato pod to vlado ne bo socialnega dialoga, Ekonomsko-socialni svet pa že lahko zapre vrata, še preden jih je sploh odprl.

Morebitni poraz nove oblasti na morebitnem referendumu bi dal opoziciji in njej naklonjeni civilni družbi v roke močno orožje v blokiranju obrata v desno oziroma – rečeno z dikcijo Zbora za Slovenijo, ki se je te dni oglašil v podporo nove vladne ekipe – razvojnega obrata Slovenije. ■

»Umik ideoloških vsebin iz vrtcev in šol«

V poglavju Izobraževanje, znanost in mladina, so že v prvem stavku odrezavo zagrizli v ideologijo: »Ideološko nevtralna šola, ki jo zagotavlja 41. člen ustave RS. Umik ideoloških vsebin iz vrtcev in šol.« Takšna napoved umika ideoloških vsebin politike seveda že sama po sebi ne more biti ideološko nevtralna. Medtem ko o javnem šolstvu pogodba ne pove ničesar, pa napoveduje pravičen sistem financiranja zasebnih vrtcev in šol. Vzgojna razsežnost šole ni omenjena, razen ko se podpisniki zavzamejo za svobodo odločanja o vzgojnih pristopih. Intenca je, da se vzgoja vzame učiteljem v javnih šolah in prepusti staršem. Temu ustreza tudi sestava svetov šol. Veljavna sestava svetov šol obsega pet predstavnikov delavcev/zaposlenih, tri predstavnike ustanovitelja in tri predstavnike staršev. Koalicijska pogodba predvideva izenačitev moči na sistem »3 + 3 + 3«, kar pomeni po tri predstavnike za vsako od teh skupin.

Nosilec materialnih avtorskih pravic in avtor oba izrecno prepovedujeta kakršnokoli reproduciranje tega članka tudi za kakršnokoli namen spremljanja medijskih objav.

1. 06. 2026

Reporter

Stran/Termin: 26

Naslov: V Ljubljani se je nezadovoljstvo nabiralo dvanajst let

Naklada: 13.000,00

Avtor:

Površina/Trajanje: 2.785,70

Rubrika/Oddaja: INTERVJU

Žanr: INTERVJU

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

INTERVJU

ROK TERKAJ

Trkaj, raper in aktivist

V LJUBLJANI SE JE NEZADOVOLJSTVO NABIRALO DVAJSET LET

MARKO MEDVEŠEK

marko.medvesek@reporter.si

Je morda najbolj znani slovenski teolog, ki ni nikoli oblekel talarja, a še bolj je Rok Terkaj - Trkaj znan kot raper, pesnik, novinar in v zadnjem času tudi aktivist. Kot eden od pobudnikov Civilne iniciative za Ljubljano (CiLJ) je postal trn v peti ljubljanskega župana Zorana Jankovića, potem ko so mu z referendumsko pobudo »Parkirišča so naša« prekrizali načrte za uvedbo novih parkirnih tarif – ravno prejšnji teden so aktivisti zbrali dovolj podpisov za vložitev zahteve za razpis referenduma. Terkaj in kolegi so v zadnjih tednih vložili ogromno časa in energije v zbiranje podpisov, a pravo delo jih zdaj še čaka.

INTERVJU

Kako komentirate rezultat akcije zbiranja podpisov in kakšni so naslednji koraki vaše iniciative?

Sam sem izredno presenečen nad odzivom ljudi na Civilno iniciativo za Ljubljano (CiLJ). Hvala vsem! Tako na terenu kot po spletu smo pridobili zelo pozitivne povratne informacije. Še posebej na terenu, ko vidiš ljudi, ki so prišli podpisat sklic za referendum. Spomnim se denimo gospoda, že zelo star je bil, pa je imel še vedno tiste iskricke v očeh, in sva ga s kremenitim Benjaminom (zdaj Železni) vprašala, ali je prišel kaj opraviti na upravno enoto, da mu kaj pomagava, pa je rekel ne ne, zaradi podpisa za referendum sem prišel. To mi je dalo v srcu moč in veliko inspiracijo. Komaj je še hodil, a podpisat je prišel. To tudi nam, ki delamo na terenu ob službi in starševstvu, daje moč, da tudi ko je težko, rečemo: zdrži, spomni se teh ljudi, kako se oni trudijo, da so prišli sem na upravno enoto in podpisali. Endura.

Slišati je bilo, da je imelo precej ljudi težave pri oddaji elektronskega podpisa.

Da, dobili smo precej odzivov, da ne gre, da se ne da, da sistem ne spusti skozi. Takole smo zapisali nazaj: »Če ti e-podpis ne uspe v prvem poskusu, ne obupaj. Čez čas poskusi drugič, po potrebi še tretjič ... Takojo po prvi težavi pošlji vprašanje svetovalcem. Vprašaj jih po Whatsappu, Viberju, e-mailu. Kliči jih po telefonu. Podpis lahko oddaš tudi na upravni enoti UE Tobačna ali Linhartova.« Upam, da bo tudi državni digitalni aparat postal prijaznejši do svojih meščank in meščanov ter državljanov in državljanek. Morda pa je tukaj tudi ideja, kako lahko kot civilna družba pomagamo, da naučimo različne generacije uporabo digitalnih potrdil, da bo izkušnja prijaznejša. Včasih so bile lokalne uprave, v soseskah, s centralizacijo se je to spremenilo.

Zanimivo je, da je referendumska pobuda na strani politike, civilne družbe in medijev združila izjemno pisano družčino, od SDS do Levice, od Nike Kovač do Vilija Kovačiča, od RTV Slovenija do Nove24TV. So vsem naštetim parkirišča tako pomembna ali jim gre morda bolj za spremenbo na čelu Mestne občine Ljubljana?

Res pisana družčina, kajne? Kdo bi si mislil, da smo lahko v Republiki Sloveniji složni. Velik dan! Da bosta SDS in Levica podpirali isti projekt, da bosta Nika Kovač in Nepridiprav delila isto sporočilo. Da bosta Bernard Nežmah in Janez Markeš, pa še Slavoj Žižek. Jaz nisem mogel verjeti svojim

očem. Najbolj pa sem bil vesel, ko sem videl Marka Godnjavca - Jizaha, da nas je podprl. Kralj! Očitno je stanje res alarmantno. Bi pa dodal, da je to treba gledati kot večjo sliko, da je ta referendum praznik demokracije, ki se po 20 letih vrača tudi v prestolnico. In da so ljudje prepoznali CiLJ, ki združuje različne civilne iniciative, kot nekaj iskrenega, nekaj, kar vznikne samo od sebe. To je civilna družba, to je ljudstvo, ki ima oblast po 3. členu zakona ustave.

Sicer se želim čim prej postaviti v ozadje in dati spotlight drugim. To je moj prvi javni politični angažma in sem v tem šele dobro leto, se zgolj učim, vendar bi bil preveč naiven, če bi rekel, da ni v ozadju tudi igre interesov. A zame je pomembnejše to, da je vznik civilne družbe organski. Zaradi arogance, nespametnosti in slabega odnosa župana do svojih meščanov in meščank se je začelo najprej v Štepanjskem naselju, vendar tli tudi pri nas v Savskem naselju, kjer je župan prav tako imel posege, ki smo jim nasprotovali. Mislim, da so parkirišča ljudem pomembna, a še bolj je pomembno, da se jasno komunicira strategija razvoja mesta, ne pa drakonsko uvajanje kazni. Pred tem pa še povišanje kazni, recimo, če avto pobere pajek, je šla cena s 100 na 200 evrov. Zdaj pa si predstavljajte mlado družino, ki dobi tako kazen. S tem se poslabša eksistenca, več je stresa. Zaradi česa? Parkiranja, ki bi moralo spadati k osnovni infrastrukturi prebivalcev ali pa bi moralo mesto vsaj vzpostaviti dobro infrastrukturno alternativo.

Najbolj aktivistični ljubljanski kolesarji pa očitno niso na vaši strani. Jani Stariha, nekdanji mestni svetnik in kritik župana Zorana Jankovića, ni prav navdušen nad referendumom. Vozniki in kolesarji torej nikakor ne gredo skupaj?

Janeza Starihe jaz osebno ne zavračam, ker je naš kritik. Cenim, da je pogumen. In vedno je super, da nekdo kritizira, saj s tem dobivaš realnejšo sliko, kot pa če te nekdo samo hvali in kuje v zvezde, saj se povzdigneš in realnosti ne zaznavaš več objektivno. Hkrati smo imeli dan pred zaključkom zbiranja podpisov s kolesi vožnjo od Magistrata do Upravne enote Linhartova. Povabljeni sta bila oba, tako Stariha kot aktualni kolesarski župan Praprotnik, da tudi povesta, kaj so minusi in plusi kolesarskega prometa v Ljubljani. Tudi sami podpiramo vožnjo s kolesom, je odlična alternativa, a ne vselej najboljša. Sploh če imaš družino z otroki, ne moreš povsod s kolesom, če denimo dežuje.

Kdaj ste sami nazadnje dobili kazen za nepačno parkiranje v Ljubljani? In kako imate osebno rešeno parkirno situacijo?

Nazadnje, mislim, da sem šel čez parkirno uro, pa sem fasal rdeč pozdrav. Zdaj je kazen za 50 odstotkov višja. Hvala lepa! Pri nas v bloku imamo rešeno, saj smo po Zakonu o vzpostavitvi etažne lastnine dosegli, da so parkirišča naša. Sicer bo to sedaj zaradi dovolilnic malce mačehovsko, a vendar imamo rešeno in solidarnostno osebno bi dal kot prvo dovolilnico prostor tistim, ki ga še bolj potrebujejo. Hkrati pa vem, ker sem aktivist v Savskem naselju že več let, da so največja težava že približno deset let prav parkirišča. A rešitve ni nikjer. Upam, da bo ta referendum tudi odprl tematiko in da se v Ljubljani po načelu decentralizacije in subsidiarnosti odločimo, kaj bomo, in potem sledimo tej strategiji.

Kaj vas je osebno motiviralo, da se ste aktivirali v iniciativi? Kaj je bil trenutek, ko ste rekli, zdaj je pa tega dovolj?

Moja aktivnost prihaja iz srca, ko je hotela Mestna občina Ljubljana v roku 14 dni spet nekaj posegati pri Filipovem igrišču v Savskem naselju in smo morali potem spet (kot že mnogokrat poprej) klicati ljudi in vse organizirati, da se poseg ni zgodil. Veste, to vzame veliko časa. Ob napornem urniku in službi zdaj še to. Bil sem čisto utrujen, hkrati pa sem imel čas s hčerko in sem skoraj zaspal že ob 18. uri, saj sem celo noč poprej organiziral in pisal pritožbo. Pa me je hčerka vprašala, zakaj sem utrujen. Sem rekel, da zaradi župana in MOL. Potem je rekla besede, ki jih ne bom delil, a so me vzdignile, da sem si rekel, sedaj pa je takega odnosa dovolj, na vse ali nič. Takrat je preko skupnega prijatelja tudi prišel kontakt od Klemna Fajsa, spoznal sem ekipo in se pridružil. Dobra ekipa so, hkrati pa me je navdihnilo, na kako visokem kakovostnem nivoju se to dela. Programerji, piarovci, ljudje, ki štekajo politiko. Vesel sem, da se lahko učim od takih kakovostnih in dobrih ljudi.

Uporabljate javni promet v Ljubljani?

Bolj ne kot ja, uporabljam skuter, kolo in tudi znamenito peš hondo. Avtobus redko, avto pa, kadar je treba hčerko prevažati na treninge ali kadar grem na nastope izven Ljubljane. Takrat je avto zame nujen.

Kakšne rešitve predlagate za parkirno godljo v Ljubljani, predvsem v Štepanjskem naselju in podobnih starejših blokovskih naseljih, ki niso bila zgrajena z mislijo na to, koliko vozil bo čez 40, 50 ali 60 let?

Ljubljanske parkirne stiske ne bomo rešili z enotno formulo za vse mesto. To poskuša narediti občina, vendar to ne gre. Za vsako sosesko posebej je treba preveriti razmere, ugotoviti specifične potrebe in priložno

” Kdo bi si mislil, da smo lahko v Republiki Sloveniji složni. Velik dan! Da bosta SDS in Levica podpirali isti projekt, da bosta Nika Kovač in Nepridiprav delila isto sporočilo.

Si predstavljate, greste se sprostit v naravo in trenirat, pa vas nazaj grede čaka lep rdeč pozdravček za brisalniki, pa spet stres in poslabšanje življenjskega standarda.

sti za rešitev. Ni čarobne palice, marsikje pa je mogoče parkirno stisko omiliti. Nujno pa je vzpostaviti enakopraven dialog med mestno oblastjo in prebivalci. Samo tako lahko dobimo najboljše možne rešitve. Parkirni stolpi, lahko bi nekdo začel to inovirati in prodajati naprej.

V Štepanjskem naselju, ki velja za najbolj kritično, so predeli, kjer pride na pet stanovanj manj kot eno parkirno mesto. Je tam problem sploh možno rešiti in obenem ohraniti trenutne zelene površine?

Marsikaj je mogoče narediti tudi v Štepanjskem naselju. Potem ko je izbruhnil ljudski upor, je občina preuredila promet v dveh ulicah, eno je preoblikovala v enosmerno, na drugi je upočasnila promet, oboje pa je omogočilo zaris skoraj sto novih parkirnih mest. Župan je napovedal pogovore s Sparom, da bi omogočili stanovalcem soseske nočno uporabo Sparovih parkirišč. Takih možnosti je v naselju še nekaj. Dobrodošel pa bi bil tudi ukrep, o katerem govorijo občinski uradniki – na robu naselja bi lahko organizirali posebno parkirišče za kombije prebivalcev naselja. Vse našteto bi parkirno stisko močno omililo, žalostno pa je, da je moral izbruhniti upor in so stanovalci morali vložiti tožbe zoper občino, da so se začele iskati rešitve.

Je kakšna rešitev za soseske ob strogem centru mesta, ki jih pogosto zaparkirajo obiskovalci centra, stanovalci pa obupani iščejo prosta mesta?

V soseskah ob strogem mestnem središču je težava pogosto drugačna kot v drugih delih Ljubljane. Ena od smiselnih rešitev bi bila, da se v teh območjih prednost jasno nameeni prebivalcem. To pomeni večerno in nočno rezervacijo določenega dela parkirišč za stanovalce, bolj dosledno usmerjanje dnevnih obiskovalcev v parkirne hiše ter postopno urejanje sistema P+R na obrobjih mesta skupaj z boljšimi povezavami javnega prevoza.

Prav zato si v iniciativi želimo slišati tudi več pobud prebivalcev in prebivalcev mestnega središča. Pomembno se nam zdi, da ljudje sami povedo, s kakšnimi težavami se srečujejo in kakšne rešitve vidijo za svoje okolje, saj lahko le tako skupaj oblikuje-

mo predloge, ki bodo v korist meščank in meščanov.

Kaj pravite na pozive župana Jankovića, naj stanovalci naselij sami investirajo v gradnjo parkirnih hiš?

Mislím, da predlog ni zelo resen. Idejo je navrgel na januarskem srečanju s prebivalci Štepanjskega naselja, vendar ni povedal, katero parcelo bi za takšno garažo namenila občina. V bližini naselja verjetno ni takšne parcele. Poleg tega, saj poznate slovenske razmere: nihče ne more jamčiti, da različni nasprotniki ne bi blokirali take gradnje.

Mestna občina Ljubljana je želela v vseh soseskah mestne občine uvesti plačljivo parkiranje. Teoretično bi lahko to celo pomenilo, da bi redarji začeli nadzorovati celo gozdne poti na obrobju občine.

Si predstavljate, greste se sprostit v naravo in trenirat, pa vas nazaj grede čaka lep rdeč pozdravček za brisalniki, pa spet stres in poslabšanje življenjskega standarda.

Bo gradnja parkirnih hiš in urejanje parkirišč glavna tema volilne kampanje pred jenskimimi lokalnimi volitvami?

Parkirna problematika bo po vsej verjetnosti ena od tem prihajajočih lokalnih volitev, ker neposredno vpliva na vsakdanje življenje ljudi. Ne gre več zgolj za vprašanje avtomobilov, ampak za vprašanje kakovosti bivanja, odnosa občine do prebivalcev in načina sprejemanja odločitev v mestu. Ob tem pa menim, da tema ne bi smela biti zožena zgolj na vprašanje gradnje parkirnih hiš. Ljubljana potrebuje širši in dolgoročen razmislek o prometu, javnem prevozu, razvoju sosesk in urejanju prostora. Parkirne hiše so lahko del rešitve, ni-

so pa same po sebi rešitev za vse težave. Pomembno je tudi, da se ne ustvarja vtisa, da so prebivalci sosesk proti trajnostnemu razvoju ali javnemu prevozu ali kolesu! Večina ljudi si želi boljši javni promet in manj prometa v mestu, vendar pričakujejo, da se bodo spremembe uvajale postopno, preiščljeno in v dialogu z lokalnimi skupnostmi. V iniciativi pa si predvsem želimo, da bi pred volitvami končno prišlo do resne javne razprave o tem, kako želimo živeti v Ljubljani v prihodnjih desetletjih in kakšno mesto želimo zapustiti naslednjim generacijam.

Prebral sem odzive nekaterih županskih kandidatov na vaše vprašanje o reševanju parkirne stiske v Ljubljani. Eden denimo obljublja 60 milijonov evrov za izgradnjo parkirnih mest – se vam zdi to realna številka?

Natančneje rečeno, to je napovedal mestni svetnik Aleš Primc. Rekel je, da bo denar namesto v garažo pod tržnico namenil za gradnjo parkirnih mest po stanovanjskih naseljih.

BIOGRAFIJA

Rok Terkaj se je rodil 1. marca 1983 v Ljubljani. Odraščal je v Savskem naselju, kjer živi še danes, v Ljubljani se je tudi šolal in leta 2011 diplomiral na Teološki fakulteti. Tedaj je bil že uveljavljen glasbenik, saj se je že več kot desetletje ukvarjal z rapom pod umetniškim imenom Trkaj. Izdal je serijo albumov, zmagal na več freestyle tekmovanjih, sodeloval z vrsto uveljavljenih domačih in tujih glasbenikov, za nekatere je pisal tudi pesmi, izdal pa je tudi več knjig, ki povezujejo rap in poezijo.

INTERVJU

” Dvajset let se je v Ljubljani postopoma nabiral občutek, da se mesto razvija zelo centralizirano, z veliko odločitvami od zgoraj navzdol, medtem ko imajo prebivalci pogosto premalo vpliva na spremembe v svojih soseskah.

Drugi pravi, da bi okrepil LPP in v mesto vrnil tramvaj. Menite, da se bomo v Ljubljani spet vozili s tramvajem, oziroma ali se vam zdi to realna in praktična rešitev?

Ne vem, če je v tramvaju trajnostna rešitev. Najprej se moramo vprašati, kako rešiti gneče, kako rešiti infrastrukturo, in da se nekam pripelješ v doglednem času. Moramo se vprašati, kako urediti promet. Lahko smo ta pogumna generacija, ki to zmore. Morda se bo sčasoma pokazalo, da bi bil tramvaj na nekaterih lokacijah primerna rešitev, recimo v BTC. Treba se je malo bolj potruditi združiti znanje, ki ga imajo načrtovalci, s pobudami in željami civilne družbe, in s skupnim zaupanjem graditi projekt.

Krepitev javnega prometa se zdi najučinkovitejša rešitev za prometne in parkirne težave Ljubljane. A tu je še fenomen slovenske obsedenosti z avtomobili. Menite, da bi boljše, hitrejše, pogostejše in številnejše linije LPP dejansko prepričale voznike, da bi omejili svojo uporabo osebnih vozil?

Kakovostnejši javni prevoz bi veliko ljudi dejansko spodbudil k manjši uporabi av-

tomobila. Večina ljudi ni navezana na avto iz ideoloških razlogov, ampak zato, ker jim pogosto predstavlja najbolj praktično in zanesljivo možnost za prihod v službo, šolo ali po opravkih. Če bi bil javni prevoz hitrejši, bolj zanesljiv, bolj povezan z obrobjem mesta in prilagojen realnim potrebam ljudi, bi ga bistveno več prebivalcev uporabljalo vsak dan. Predvsem manjkajo dobre povezave med posameznimi deli Ljubljane in okoliškimi zaposlitvenimi conami, ne le povezave proti centru. Pomembno pa je, da se omejitve uvajajo postopno in šele potem, ko so ljudem zagotovljene ustrezne alternative, med drugim tudi dostopnejši javni prevoz. Ljudje bodo spremembe lažje sprejeli, če bodo imeli občutek, da dobivajo dobro alternativo, ne pa zgolj novih omejitev, ki so izvedene invazivno in malo na horuk, brez premisleka.

Kako gledate na gradnjo parkirne hiše pod ljubljansko tržnico?

V Civilni iniciativi za Ljubljano tesno sodelujemo z drugimi pobudami, med drugim tudi z iniciativo Tržnice ne damo, ki močno nasprotuje gradnji garaže pod tržnico.

” Pa me je hčerka vprašala, zakaj sem utrujen. Sem rekel, da zaradi župana in MOL. Potem je rekla besede, ki jih ne bom delil, a so me vzdignile, da sem si rekel, sedaj pa je takega odnosa dovolj, na vse ali nič.

” Parkirišča so v resnici predvsem povod, skozi katerega se je izrazilo širše nezadovoljstvo.

Iniciativo Tržnice ne damo pri tem povsem podpiram. CILJ je namenjen kot platforma, da lahko tudi druge iniciative dobijo besedo in pridejo v ospredje, da smo bolj povezani. Znamo komunicirati z mediji, organizirati in pritisniti, da te informacije pridejo do ljudi. Več ko nas je, bolje lahko to naredimo. Hkrati pa so povezane soseske močnejše, da služijo kot demokratični nadzorni organ oblasti, ko ta ne spoštuje volje svojih meščanov in meščank.

Na omrežju X ste v ponedeljek zapisali, da so na Mestni občini Ljubljana na vas »besni kot risi in piskajo kot ekonom lonci« ter da načrtujejo protiudarec. Ste že zavohali, kaj se na MOL kuha?

Ko sem poobjavlil Kristjanov video glede skate parka v Savskem naselju, je to postalo viralno. Kako pa ne bi, če elementi v skate parku razpadajo po petih dneh. To priča o kvaliteti izdelave ali izvedbe. No, potem je šlo to naokoli in MOL se je odzvala, da je kriv izvajalec in da vse skupaj uradno sploh še ni predano naročniku. Tega ne razumem, kako ni predano, če je otvoritev parka že bila? Potem pa so imeli v podjetju DEMA baje štalo, ker oni so samo izvajalci, nam pa so rekli, zakaj nismo najprej poklicali izvajalcev. Ja kako, če župan na tiskovnih konferencah govori, da je on odgovoren za vse. Potem so se baje pomirili, županu smo dali tudi knjigo Repki, pa je bilo okej. Ne vem sicer, katere, upam pa, da Repke 1 in Repke 2 skupaj, da bo lahko z otroki poslušal kvalitetno glasbo in se učil od bogate zbirke tradicionalne in moderne otroške poezije v rap izvedbi.

Mimogrede, ste se z osebo z Mestne občine Ljubljana, ki je na otvoritvi športnega parka Savsko naselje agresivno silila v vas, že dogovorili za sestanek?

Nisem še, ker imam skoraj vsak dan po dva nastopa plus družino. Preostali čas, kar ga lahko, pa posvečam civilni aktivnosti. Rekel sem jim, da ko se nastopi končajo, se lahko dobimo, tudi zato, ker bomo tedaj že imeli izkušnjo iz Savskega športnega parka, kjer se bodo lahko namesto ad hoc posegov našle kvalitetnejše rešitve, saj bomo dlje časa opazovali, kako se prostor obnaša do ljudi in obratno.

Parkirišča niso edina pereča točka, ki zaposluje vašo iniciativo. Kritični ste zlasti do pomanjkanja dialoga med mestno oblastjo in občani. Menite, da bo Jankovič po upor

zaradi parkirišč v primeru, da dobi še en županski mandat, postal bolj dovzeten za pripombe meščanov?

Težko govorim o tem, kako bo ravnal župan v prihodnje. Mislim pa, da je dogajanje v zadnjih mesecih pokazalo, da v Ljubljani obstaja velika potreba po bolj vključujočem in spoštljivem dialogu med mestno oblastjo in prebivalci. Ljudje niso vznemirjeni zgolj zaradi parkirišč. Veliko nezadovoljstva izhaja iz občutka, da se o pomembnih posegih v njihove soseske pogosto odloča brez pravočasnega vključevanja lokalnih skupnosti in brez resničnega poslušanja za njihove pripombe. Po drugi strani pa je prav zadnje obdobje pokazalo tudi nekaj pomembnega, da se ljudje znamo povezati, organizirati in argumentirano sodelovati pri urejanju svojega okolja. To je za mesto lahko velika priložnost, ne problem. Aktivna civilna družba ni ovira razvoju mesta, ampak pomemben korektiv in sogovornik oblasti. Upam, da bo tudi mestna oblast to razumela kot sporočilo, da si meščanke in meščani želijo več sodelovanja, več preglednosti in več spoštljive komunikacije pri odločanju o prostoru, v katerem živimo.

Zakaj je bilo potrebnih kar dvajset let Jankovičevega županovanja, da je prišlo do takega odpora zoper njegovo vodenje mesta?

Nezadovoljstvo se ni pojavilo čez noč in tudi ne zgolj zaradi enega odloka ali ene teme. Dvajset let se je v Ljubljani postopoma nabiral občutek, da se mesto razvija zelo centralizirano, z veliko odločitvami od zgoraj navzdol, medtem ko imajo prebivalci pogosto premalo vpliva na spremembe v svojih soseskah. Dolgo časa je prevladovalo tudi prepričanje, da se nekaterih odločitev preprosto ne da spremeniti. Zdaj pa smo se začeli zavedati, da imamo pravico sodelovati pri odločanju o prostoru, v katerem živimo, in da lahko s povezovanjem dosežemo, da se naš glas sliši.

Pomembno je tudi, da so se v zadnjih letih nakopičile številne težave: od dostopnosti stanovanj, prometnih obremenitev, parkirne stiske in posegov v prostor do občutka, da mesto vse bolj postaja prostor za investicije, premalo pa prostor za vsakdanje življenje prebivalcev. Parkirišča so v resnici predvsem povod, skozi katerega se je izrazilo širše nezadovoljstvo.

Zoran Jankovič trdi, da gre pri referendumu predvsem za politično kampanjo proti njemu. Kako odgovarjate na te očitke?

Takšne očitke razumem predvsem kot poskus, da se pozornost preusmeri stran od vsebine problemov, o katerih govorimo prebivalci Ljubljane. Referendum ni nastal zaradi političnih strank, ampak zaradi zelo konkretnih težav ljudi v različnih soseskah,

ki smo se začeli povezovati spontano. Če bi šlo zgolj za politično kampanjo proti županu, se verjetno ne bi vključilo toliko različnih ljudi, ki prihajajo iz zelo različnih okolij, generacij in tudi različnih političnih pogledov. Skupna nam je predvsem izkušnja, da želimo biti vključeni v odločitve, ki vplivajo na naše vsakdanje življenje. V iniciativi ves čas poudarjamo, da ne nasprotujemo urejanju prometa ali trajnostnemu razvoju mesta. Nasprotujemo pa načinu sprejemanja odločitev brez zadostnega dialoga in brez iskanja rešitev skupaj s prebivalci. Na koncu pa je demokracija vedno nekoliko neprijetna za oblast, ne glede na to, kdo mesto vodi. A prav možnost, da ljudje povečajo svoje mnenje in sodelujemo pri odločanju, je bistvo lokalne samouprave.

Menite, da se je po zgodbi s parkirišči in široko podporo referendumu župan zbal za svojo ponovno izvolitev?

Težko govorim o tem, česa se župan boji. Mislim pa, da je zgodba s parkirišči pokazala, da v Ljubljani obstaja precejšnje nezadovoljstvo in močna želja ljudi po večjem vplivu na odločitve v mestu, kjer živimo. Široka podpora referendumu po mojem mnenju ni toliko glas proti eni osebi, ampak predvsem izraz želje prebivalcev, da bi imeli več vpliva na odločitve, ki neposredno vplivajo. Vsaka oblast pa bi morala takšno sporočilo razumeti resno in kot priložnost za več dialoga ter bolj vključujoče odločanje v prihodnje.

Ali pričakujete, da lahko kak kandidat dejansko zajaha val nezadovoljstva meščanov in iz Mestne hiše izseli Zorana Jankoviča? Morda takega kandidata ali kandidatko že vidite med doslej napovedanimi?

Bomo videli, ko se bodo vse kandidatke in kandidati prijavili. Sedaj je za CiLJ čas, da se »tagajstne« in »tagajstni« skupaj naberejo, potem pa že bo zabavno in živahno.

Se nameravate sami na tak ali drugačen način vključiti v volilno kampanjo?

Za zdaj nimam drugih načrtov, kakor da pomagam skupnosti CiLJ, za kar me bodo potrebovali. Razumite, da sem le novinec in se učim. Učim pa se zato, ker bi rad postal učitelj državljske vzgoje in etike, da mladim pokažem iz prakse, kaj pomeni aktivno državljanstvo in meščanstvo. In izkušnje štejejo največ. Spreminjanje sveta na boljše

se začne z nami samimi, nadaljuje pa z odnosom, ki ga imamo do nekoga bližnjega, do sosedu, družine, skupnosti ali države. Tu sta etična drža in znanje o državi in mestu ključnega pomena.

Sta se z županom Jankovičem kdaj osebno, ena na ena, pogovarjala o temi parkirišč?

Nazadnje sva se pogovarjala, ko je prišel preverjat Linhartovo, jaz pa ravno iz bloka in hopa, sva se zagledala. Pa sem mu rekel, da so prebivalci Savskega naselja razočarani in niso zadovoljni s prenovo. Me je vabil v avto, pa sem rekel, da imam koncert, on pa mi je rekel, tri mesece počakaj, pa boš videl. A ni držal besede. Ti trije meseci so sedaj postali že osem ali devet mesecev, anketa v Savskem naselju pa kaže, da se razpoloženje od prenove ni kaj pretirano spremenilo.

Ste bili kdaj vabljeni na proslavo na Ljubljanskem gradu ob mestnem prazniku?

Ne, mislim, da nisem. Sem pa ravno pred nekaj dnevi nastopil na Ljubljanskem gradu. Sem zelo ponosen, da me je Dewesoft izbral za ambasadorja temeljnih vrednot, ki jih moramo gojiti v Sloveniji. To so zaupanje, poštenost, medsebojna pomoč, priпадnost in zmernost. In da sem lahko repal predsednici Republike Slovenije pa jo potem popeljal še z roko, zadaj pa so šli otroci, ki so res lepo peli. Veste, sem bil kar malo ponosen. Od jecljača, ki je sanjal, da bo repal, do nekoga, ki rad repa že 20 let, zdaj pa glej, predsednico Republike Slovenije držim za roko in pojem Le pogumno pesnice Anje Štefan. Noro!

Spremljal sem vaše zapise o prenovi Športnega parka Savsko naselje. Ga kaj uporabljate? In kakšna je zasedenost, glede na to, da je uporaba igrišč v njem plačljiva?

Informacije so različne, najprej se je pojavil cenik, kjer je zapisano, da je uporaba plačljiva. Nato je bilo rečeno, da naj bi bila uporaba zastonj. Nato je bilo rečeno, da bo igrišče samo prva dva meseca zastonj. Težava je v tem, da se pred Osnovno šolo Savsko naselje po novem igrišče zapre ob 16. uri, a mladi morajo imeti prostor, kjer lahko prosto igrajo nogomet, da se ob šoli družijo in razvijajo. Ta čas je prav tako pomemben kot tisti čas, ko so v šoli. Zato se zavzemam za to, da se jim tega ne vzame, saj smo tudi mi lahko brezplačno igrali nogomet in košarko, in to je treba dati mladim v prihodnje. Dobre misli, dobre besede, dobra dejanja, dobra prihodnost. Hvala za branje! Pa še to. Četudi je to intervju, kjer govori ena oseba, bi rad, da se izpostavi skupnost, civilna družba, vsi. Da se nam tudi ti, ki to bereš, pridružiš in aktiviraš. ■

” Na koncu pa je demokracija vedno nekoliko neprijetna za oblast, ne glede na to, kdo mesto vodi.

Nosilec materialnih avtorskih pravic in avtor oba izrecno prepovedujeta kakršnokoli reproduciranje tega članka tudi za kakršnokoli namen spremljanja medijskih objav.